

være at sammenkalde Synoden, at kunne holde disse yderst vigtige Spørgsmaal svævende; men det er dog vistnok ikke rigtigt. Jeg skal dernæst tillade mig at bemærke, at Geistligheden i andre Henseender er meget slet stillet. Der staaer nemlig i Grundlovens § 22: at Kongen kan afskedige de af ham ansatte Embedsmænd; disses Pension fastsættes i Overensstemmelse med Pensionsloven. Der staaer endvidere, at Kongen kan forflytte Embedsmændene uden deres Samtykke, dog saaledes, at de Intet tabe i Embeds-Indtægter, og at der gives dem Valget mellem saadan Forflyttelse eller Afskedigelse med Pension efter de sædvanlige Regler. Denne Paragraph kan Geistligheden slet ikke nyde noget Godt af, thi, saavidt jeg veed, existerer der ingen Pensionslov for den. I gamle Dage, saalænge den stod under det hensovende kongelig danske Cancellie, var Geistligheden paa en vis Maade sikker paa, at den ikke blev forflyttet, og ligeledes, at den ikke fik sin Afsked uden ved Dom, uden at have gjort sig skyldig i noget Graverende, men nu har Grundloven nedlagt i Ministrenes Hænder, at de kunne forflytte en Embedsmænd uden Lov og Dom, at de kunne afskedige en Embedsmænd uden Lov og Dom. De andre Embedsmænd have dog den Trøst, at de kunne faae Pension efter Pensionsloven, og desuden faae deres Kræfter og Evner til egen Raadighed; men det har Præsten ikke, thi, skal han pensioneres efter de almindelige Regler, da seer det daarlige ud, thi der har ingen Regler været, det har fluctueret og bevæget sig frem og tilbage; der var vel en Regel i den forrige Regjerings Tid, og den lød saaledes, at en gammel, udtjent Præst fik 300 Rbd. i aarlig Pension. Jeg mener altsaa, at den Maade, hvorpaa Geistligheden nu lønnes, er i høj Grad uretfærdig, og at man ved at lade den vedblive, netop vedbliver at udvise Uret imod den. Dette Lovforslag er Begyndelsen til en anden Maade at lønne Geistligheden paa, og det er netop ogsaa derfor, at jeg vil anbefale det i Geistlighedens Interesse, for at disse Embedsmænd endelig engang kunne blive retfærdigt behandlede. Naar Majoriteten i Udvalget har yttret Frygt for, at Kirkens Selvstændighed maatte lide

ved, at dens Tiende capitaliseredes og blev en Afgift af Staten, saa har jeg tilladt mig at vise, at Kirkens, for saavidt man derved forstaaer Geistlighedens, Selvstændighed, netop er meget faretruet ved den Stilling, vi nu indtage; men at den vil blive sikket derved, at vor Løn bliver normeret paa en fast Maade. Naar den ærede Finantsminister har sagt, at det var vanskeligt at faae Prioriteter i Tiendomme, skal jeg ikke kunne imødegaae ham aldeles, men jeg vil kun bemærke, at det da maa gjælde om større Prioriteter og i Egne, hvis Forhold jeg ikke kjender, thi der, hvor jeg boer, er der ingen Vanskelighed forbunden med at faae Prioriteter i Tiendomme; der er endog saa flere, som have udsat Penge til 3 pCt., og det er vitterligt, at der navnlig i denne Termin er indskybt overordentlig store Summer i Kassen i Odense, hvor der ikke gives den almindelige aarlige Rente. Den ærede Finantsminister har sagt, at der forestod Udgifter til Jernbanens Forlængelse, hvorved der vilde fremkomme flere Obligationer; men jeg maa hertil bemærke, at jeg ikke anseer Jernbanens Forlængelse til Korsør for at være af en saa overordentlig Vigtighed som den Foranstaltning, hvorom der her er Tale, og man har nu i saa mange Retninger gjort saa betydelige Offere, saa at vi nu, saavidt muligt, maae blive ved at gaae frem paa den Vej, som vi nu engang ere komne ind paa, naar man ikke vil være uretfærdig mod enkelte Interessers. Det har derfor været mig en Trøst, naar Finantsministeren har sagt, at Statens offentlige Credit ikke vilde lide ved, at dette Lovforslag antages, men kun den private; thi jeg har ikke kunnet erkjende, at det har havt nogen stor Vanskelighed at faae Prioriteter i Tiendommene i min Egn; at det maaskee kan forholde sig anderledes paa andre Steder, vil jeg ikke benægte. Det maa være Staten af særdeles Interesse, at Tienden kan blive afløst. Man har udstedt Obligationer, for at faae Harikornet egaliseret, man vil udstede dem, for at faae Jernbanen forlænget, man har høvet Lallotteriet, man har eftergivet Kjøbenhavn og Flensborg endeel af Toldafgiften og høvet Consumtionen; men netop denne Foranstaltning er af yderste Vigtighed,